

EESTI KULTUURKAPITALI NÄITEKUNSTI SIHTKAPITALI PREEMIADE – EESTI TEATRI AUHINDADE STATUUT

I Eesmärk

1. Eesti teatri auhindade eesmärk on tõsta esile olulisemaid loomingulisi saavutusi, mis on vaadeldava ajavahemiku jooksul Eesti teatris aset leidnud.
Auhindadele kandideerimise, nende väljakuulutamise ja piduliku kätteandmise eesmärk on koondada ka ühiskondlikku tunnustust ja avalikkuse tähelepanu Eesti teatrikunstile ja selle loojatele. Auhiinad jagunevad rahalisteks ja mitterahalisteks.

II Auhindade väljaandjad

2. Auhindu annab välja Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapital koostöös Eesti Teatriliidu juhatusega. Rahalisi auhindu annab välja Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapital ja mitterahalisi Eesti Teatriliit. Auhinna rahalise suuruse otsustab näitekunsti sihtkapital. Žüriide tööd ning auhindade kätteandmise pidulikku sündmust rahastab Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapital. Eesti Teatriliidul on korralduslikud ülesanded.

III Auhiinad

3. Auhindu antakse eelmise aasta loomingu või esimeste lavatööde, pikemaegse või pikaajalise loomingulise tegevuse eest. Sobiva kandidaadi puudumisel võib jätta auhinna välja andmata.

- 3.1. Auhiinad, mida antakse igal aastal eelmise aasta loomingu eest:

Sõnalavastuste auhiinad

- Lavastajaauhind
- Kunstnikuauhind (arvestatakse ka video- ja valguskujundusi)
- Meespeaosatäitja auhind
- Naispeaosatäitja auhind
- Meeskõrvalosatäitja auhind
- Naiskõrvalosatäitja auhind

Muusikaauhind

Antakse kaks auhinda (ooper, operett, muusikal). Auhinna võib saada nii solist, dirigent, lavastaja kui ka iga teine lavastuse muusikalises ettevalmistuses osalenu.

Balletiauhind

Auhinna võib saada nii balletiartist, lavastaja, koreograaf kui ka iga teine lavastuse osaline.

Tantsuauhind

Auhinna võib saada nii tantsija, lavastaja, koreograaf kui ka iga teine lavastuse osaline.

Etendus kunsti auhind

Auhinnaga tunnustatakse otsingulisi etendusvorme, mis põimivad eri kunsti- ja teatriliike. Auhinna võib saada nii etendaja, lavastaja, kunstnik (sh video- ja valguskunstnik) kui ka iga teine lavastuse osaline.

Loovtehniliste töötajate auhinnad

Antakse loominguiliselt silmapaistva töö eest.

- Lavastust ettevalmistava töötaja auhind
- Etendust teenindava töötaja auhind
- Haldus- ja administratiivtöötaja auhind

Reet Neimari nimeline kriitikaauhind

Antakse autorile või autorite kooslusele kirjalikus või suulises vormis avalikkuseni jõudnud ühe või mitme arvustuse, artikli, saate vms eest, mis analüüsivad ja kirjeldavad pädevalt Eesti teatripilti ja teatrikunsti.

Algupärase dramaturgia auhind

Antakse algupärase teatriteksti eest (näidend, dramatiseering, adaptatsioon, trupi ühislooming).

Salme Reegi nimeline auhind

Antakse kunstiliselt silmapaistva lastele või noortele loodud lavastuse eest. Auhinna võib saada nii lavastaja, kunstnik, näitleja kui ka iga teine lavastuse osaline.

Lavastuse originaalmuusika auhind

Antakse mõjuva ja lavastuse ideed toetava originaalmuusika eest. Auhinda ja võimalusel ka žüriid rahastab Eesti Autorite Ühing.

Viive Ernesaksa nimeline muusikalise ja/või helikujunduse auhind

Auhinna määramisel hinnatakse lavastuse muusikalise ja/või helikujunduse kunstilist mõjuvust. Statuut ei eelda originaalmuusika kasutamist lavastuses. Auhinda ja võimalusel ka žüriid rahastab Eesti Autorite Ühing.

3.2. Auhinnad, mida antakse igal aastal esimeste lavatööde või pikaajase loominguilise tegevuse eest:

Kristallkingakese auhind

Antakse kahele noorele etenduskunstnikule esimeste märkimisväärsete lavatööde eest. Auhinna ühe laureaadi valivad igal aastal sõnalavastuste ja etenduskunstižürii ning teise valivad balleti-, tantsu- ja muusikažürii. Auhind ei ole rahaline.

Ants Lauteri nimeline auhind

Antakse kaks auhinda, kuni kümme aastat teatritööd teinud noorele näitlejale ja/või lavastajale (alates esimesest lavastusest). Auhinna määramisel peetakse silmas kandidaadi erialast arengut.

Otto Hermann nimeline orkestrandiauhind

Eesti esimese kutselise teatri sümfooniaorkestri (1906) asutaja nimeline auhind, mille eesmärk on tõsta esile ja väärtustada pikaagest, vähemalt 15 aasta pikkust kõrgetasemelist pühendunud tööd teatri orkestrandina.

3.3. Auhinnad, mida antakse vajaduse järgi iga kahe aasta järel pikaagese loomingulise tegevuse eest:

Priit Põldroosi nimeline teatrimõtte auhind

Antakse teatrimõtte arendamise, teatriuurimusliku või pikaagese teatripedagoogilise tegevuse eest.

Aleksander Kurtna nimeline tõlkijauhind

Auhind antakse teatritõlgete eest, millest vähemalt üks on jõudnud avalikkuseni (lavastus, trükis) vaadeldaval ajavahemikul.

Rahel Olbrei nimeline balletiauhind

Antakse professionaalse balletikunstiga tegelevale tantsijale, lavastajale-koreograafile, repetiitorile ja pedagoogile pikaajaliste väljapaistvate tulemuste eest balletilaval. Auhinna määrab balletiauhinna žürii.

Georg Otsa nimeline muusikateatri auhind

Antakse vokaalse ja artistliku meisterlikkuse ühendamise eest ooperi- ja operetilaval. Auhinna määramisel hinnatakse pikemaagest teatritööd.

Natalie Mei nimeline kunstnikuauhind

Antakse kõrgel tasemel ja suuremahulise ooperi, balleti, muusikali ja muude suurvormide lava- ja kostüümikujunduse eest. Hinnatakse traditsioonide pieteeditundelist sidumisostust kaasaegse ja tervikliku nägemusega esteetikast, materjalidest ja tehnoloogiast.

3.4. Auhind, mida antakse vajaduse järgi:

Eesti Teatriliidu juhatuse auhind

Antakse erilise teatrikunstisündmuse eest, mida ükski teine auhinnastatuut ei hõlma. Auhinna määramisel arvestatakse liigi- ja erižüriide ning erialaliitude ettepanekutega. Auhind ei ole rahaline.

3.5. Auhinnad, mis antakse kätte auhinnale nime andnu sünniaastapäeval:

Karl Adra nimeline auhind

Antakse draamanäitlejale, kelle korrektne eesti keel, kõnekultuur ja sõnumi selgus kõige paremini publikuni jõuab. Auhinda antakse iga kahe aasta järel. Auhinna määrab Priit Põldroosi nimelise teatrimõtte auhinna žürii.

Helmi Tohvelmani nimeline auhind

Antakse loominguliselt silmapaistvale näitlejale, kelle plastiline või psühhofüüsiline liikumine väärrib tunnustust, või liikumisjuhile, kelle liikumisseade ühele või mitmele lavastusele on esiletõstmist väärt. Auhinda antakse iga kahe aasta järel.

Voldemar Panso nimeline auhind

Antakse perspektiivikale Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia lavakunstikooli üliõpilasele. Laureaadi valib välja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia lavakunstikool.

IV Auhindade suurus

4. Auhindade rahalise suuruse määrab Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapital, kuulates ära Eesti Teatriliidu juhatuse ettepaneku.
Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapitali rahalise preemiaga kaasneb Eesti Teatriliidu poolt Theodori silm või au-aadress kui auhinna statuudis ei ole sätestatud teisiti.

V Auhindade nominentide ja laureaate valijad

5. Auhindade nominentide ja laureaate valimiseks kinnitab Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapital igaks aastaks žüriid, arvestades Eesti Teatriliidu juhatuse ettepanekutega. Žüriid on sõltumatud ja seotud ainult auhindade statuudiga.

VI Auhindadele esitamine

6. Kandidaate auhindadele võivad esitada igal aastal kõik etendusasutused, teatrikoolid ja -organisatsioonid, erialaliidud ja -ühendused, meediaväljaannete kultuuritoimetused ja üksikisikud. Kandidaate võivad esitada ka žüriiliikmed iseseisvalt.

VII Auhindade nominentide ja laureaate valimine ning preemiade määramine

- 7.1. Žüriid valivad auhindade nominendid ja laureaadid hääletusel, juhul kui konsensust ei ole võimalik saavutada. Võimalik on teha mitu hääletusvooru. Häälte võrdsel jagunemisel otsustab žürii esimehe hääl.
- 7.2. Nominendid valitakse üldjuhul auhindadele, mida antakse eelmise aasta loomingu eest (v.a Eesti Teatriliidu juhatuse auhind). Nominente võib olla auhinnal kuni viis.
- 7.3. Nominendid avalikustatakse 1. märtsil.
- 7.4. Auhinnal on üldjuhul üks laureaat, kui auhinna statuudis ei ole sätestatud teisti.
- 7.5. Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapital määrab žüriide poolt valitud laureaatele preemiad.

VIII Auhindade väljakuulutamine ja kätteandmine

8. Auhindade laureaadid kuulutatakse välja ja auhinnad antakse kätte igal aastal rahvusvahelisel teatripäeval, 27. märtsil (v.a Karl Adra, Helmi Tohvelmani ja Voldemar Panso nimelised auhinnad)

Statuut on heaks kiidetud Eesti Teatriliidu juhatuse poolt 21.01.2026 ja kinnitatud Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapitali koosolekul 30.01.2026 protokoll nr 2/2026-S06-ga.